

BÉKES

Békés, 1948
október 3.

II. évfolyam
40. szám.

A BÉKESI PARASZTSÁG LAPJA

A Nemzeti Parasztpárt vármegyei gyűlése

Tóth Endre főtitkárhelyettes,
országgyűlési képviselő beszámolója

Az Országos Pártvezetőség 1948. szeptember 14-én igen fontos határozatot hozott a párt politikai feladatairól és ősz-téli munkaprogramjáról. Ezeket a határozatokat az egyes vármegyei parasztpárti gyűléseken a központi vezetőség kiküldöttei ismertették.

Szeptember 26-án Békéscsabára hívta össze a vezetőség az NPP vármegyei gyűlést, amelyen megjelent Tóth Endre országgyűlési képviselő, főtitkár helyettes. A megye minden részéből összesereglettek a helyi szervezetek kiküldöttei, akik között ott láttuk Betkő Pál NPP vármegyei elnököt, Nyíri Sándor országgyűlési képviselőt, Márton András országos szervező titkárt, Kurtán Sándor és Óze István vármegyei titkárokat.

A gyűlés a Himnusz elnevelésével kezdődött, majd Kurtán Sándor vármegyei titkár üdvözli a megjelenteket, a budapesti vendégeket a helyi szervezetek kiküldötteit és a gyűlést megnyitja. Az iskolák államosítása után a kishaszonbérletekre vonatkozó rendelet jelzi a kormány új útját a demokrácia megvalósítása terén. Ez megyei viszonylatban annyit jelent, hogy 17.437 katasztrális hold földön 3274 paraszt jutott kishaszonbérlethez.

Tóth Endre beszéde

Tóth Endre országgyűlési képviselő politikai beszámolójában a külpolitikai helyzetet és a belpolitikai viszonyokat ismerteti.

Külpolitikai téren a két világ-hatalom a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti feszültség urálja a helyzetet. Két gazdasági, illetőleg világnézeti felfogás áll itt szemben egymással. A kapitalista imperialista felfogás mindenáron piacot akar szerezni. Amerikában a tőkerendszer uralkodik, befolyásolja a politikai és gazdasági életet. Ezek a tőkés kishasználják a munkásokat. Piacra van szükségük, hogy iparcikkeiket el tudják adni. A nem tőkeerős államokat gazdaságilag magukhoz kötik, gazdasági önállóságukat nem hagyják kifejlődni. Ezt a célt szolgálja a Marshall-terv is. Ezzel akarják Európát praállítani. De tulajdonképpen csak az amerikai kapitalisták piacává tegegyék. Itt csak rideg üzleti eljárásról van szó. De amellett politikai és katonai célok is szerepet játszanak.

Amerika katonai támaszpontokat akar szerezni és fenn akarja tartani a neki megfelelő társadalmi

rendet. Ezzel szemben áll a keleti demokráciák tömbje, élen a Szovjetunióval. Sőt még a nyugati államok is tiltakoznak az amerikai töke szemérmellen betolakodása ellen. Franciaországban például 7 millió munkás sztrájkol. A demokratikus országok a régi gazdasági rendszert megszüntették és új társadalmi rendet akarnak felépíteni. Ezekben az országokban teljesen a munkásosztály kezében van a hatalom. A régi és új felfogás között hideg háború folyik. Moszkvában, most pedig Párisban folynak a tárgyalások, amelyek valószínűleg valamilyen ideiglenes megoldáshoz vezetnek.

Magyarország azt a társadalmi és politikai rendszert akarja felépíteni, amelyben az egész dolgozó nép kezében van a hatalom. S miután ehhez az építéshez béke kell, mi a békét védő országokkal tartunk és szembenállunk azokkal, akik imperialista törekvéseket táplálnak.

A dolgozó népek a háborúból még sohasem volt haszna. Mi a Szovjetunióval együtt a békéért küzdünk. Ezért dolgozunk és ezért harcolunk. Ezért kötöttünk szerződéseket a szomszédos demokratikus országokkal. Kiküszöböltük az évszázados surlódásokat és becsületes munkában akarunk versenyezni

velők. Itt nem uralkodik a kizsákmányolás, hanem mindenki dolgozik, de meg is kapja munkájának eredményét.

Nyugat-Európában 200 év óta nagy fejlődés történt. A feudalizmus megszűnt és a polgárság jutott uralomra. Nálunk minden a régi maradt. 1848. nagyszerű kísérlet volt, de eredményt nem hozott, mert megmaradt a feudalizmus. Franciaországban és Angliában győzött a polgári forradalom. Vagyis a polgárság kivívta a maga szabadságát és megteremtette a maga társadalmi életformáját. Nálunk a felszabadulás következtében azért kell gyorsabb ütemben haladnunk, mert a dolgozók Magyarországot akarjuk megteremtteni. Vannak, akik ezzel szemben ellenpropagandát folytatnak, de ezeknek történelmi tudásuk nagyon gyenge. Nem veszik figyelembe, hogy nálunk a fejlődés 1867. után megállt.

Nyugaton évtizedekig tartott Cromel, Rohespierre és társainak vezetése alatt a polgárháború, míg végre kialakult a polgári társadalmi rend. Ez pedig kitermelte a szabadversenyt, a kapitalizmust és imperializmust. De nyugaton is folyik a harc a polgári és munkástársadalom között.

A nyugati forradalmak jelszava a szabadság, testvériség és egyenlőség volt. Az egyenlőséghez nem elég, hogy az csak törvényben legyen biztosítva, hanem gazdasági egyenlőség kell, hogy legyen. A gazdasági egyenlőség megvalósításáért nehéz és szívós munkát kell végezni. Csak így érhetjük el a kizsákmányolás megszüntetését. Csak így tudjuk a dolgozók társadalmi rendjét megvalósítani.

Nálunk Magyarországon egyszerre kellett a feudalizmus és kapitalizmus ellen felvenni a harcot. Az előbbinek a hatalmát a földreformmal törtük meg. Az utóbbi hatalmát pedig a bányák, gyárak és bankok államosításával. Így szűnt meg a földesurak és az ipari tőkés hatalma. Az üzemek államosításával azt értük el, hogy az ipari nyereséget ne egy-két ember vágja zsebre és hogy a racionalizálást végre tudjuk hajtani. Így fogunk majd az ipari árak csökkenni. Hogy azonban ez a csökkenés lassan történik meg, annak többféle oka van. A gyárakat fel kellett építeni, a régi rendszerű befűtési gazdálkodást meg kellett szüntetni; a nyersanyaghiány is közrejátszik ebben a kérdésben.

Gazdasági téren a további lépés a szövetkezetek ügye. Míg nagy-

Megalakult a Szabadművelődési Tanács 5000 forintos segélyt kérnek a községtől és további állami támogatással állandó előadói termet rendeznek be a Bérházban

Szeptember 24-én Vég László gimnáziumi igazgató előkötete alatt a gimnáziumban a szabadművelődési tevékenység megindítása érdekében gyűlés volt. Vég László elnöki megnyitójában szükségessé tartotta a magyarság szellemi színvonalának emelését és izlésének nemesítését. Az egyes ügyleteknek be kell jelenteniük, hogy milyen és mennyi előadást ohaitanak tartani.

Takács ügyvezető igazgató jelenti, hogy tavaly 500 előadás hangzott el és a művelődés utáni vágy széles rétegekben terjedt el. Fel kell állítani az akció bizottságot, mely az iskolák és a népi szervek tagjaiból áll. Az akció bizottság elnöke: Vég László, titkára: Dukon László.

A pártok és szervezetek 2-2 tagot delegáltak az akció bizottságba. MDP: 2 tag. NPP: Dudás János és dr. Durkó Antal. FKP: Hédvégi Lajos, Horváth József. MNDSz: Dúzs Mihályné. VK: Piacsek Irén, dr. Görgeyi Gézné, FÉKOSz: 2 tag. EPOSz: 2 tag. VHBSz: Kecskeméti László és Sipos István. MSZMT: dr. Balogh János. ACS Imre, Földművelésügyi: 2 tag. Ipartestület: Nagy Endre, Pusztai Lajos. Községi Előjáróság: Papp Károly, Borbély László. Szakmaközi Bizottság: B. Szabó Ferenc, Berceky Béla. Úttörők: Pepó György, Durkó Ágnes. SZIT: 2 tag. Gimnázium: Vég László, Szics Gyula. I. sz. általános iskola: Hancár János, Lipcsei Gábor. II. sz. általános iskola: Farkas Rózi, Tasnádi Irén. III. sz. általános iskola: Vágó István, Tikász

István, IV. sz. általános iskola: Kallai Ferenc, Pallagi Gyuláné. Iparos-tanácskóba: Parlagi Márton, Tarkovics Imre. Kertészeti iskola: 2 tag. Oroda: 2 tag.

Békés község négy művelődési körre oszlik. Az első körzet vezetője Bordi Imre, a második körzeté Kollár Ilona, a harmadik körzeté Faragó Gábor, a negyedik körzeté Uhrin Lajos.

A tél folyamán a következő tanfolyamok, illetőleg előadások lesznek: 1. Analitika tanfolyam. 2. Szabadismeret terjesztő tanfolyam. (Az általános iskola V-VIII. osztályának rövidített anyaga. 3. Társadalomtudomány történelmi, irodalmi. 4. Gazdasági, ipari ismereteket nyújtó tanfolyam. 5. Alkalmi előadások és műsorok esték. 6. Velített képes előadások. 7. Gyorsírás, eszperantó.

A Szabadművelődési Tanács elhatározta, hogy a községhez fordul azzal a kéréssel, hogy 5000 forintos segéllyel részesítse. Elkéri a községtől a Bérház nagytermet is, melyet állami támogatással állandó előadó teremmel rendeznének be.

Igen fontos, hogy a Szabadművelődési Tanács akció bizottsága megkezdte tevékenységét. Most az egyes társadalmi ügyleteken mulik, hogy a különféle előadások megtartására vonatkozó igényüket bejelentésük. Hogy ezek után, miután az őszi munkák a határban befejeződnek, megkezdődhetnek az előadások.

Ára 60 fillér

keresedelem van, a parasztság drágán vásárol. A szövetkezeteket egy kell kiegészíteni, hogy meg tudjon lépni hivatásának. Az álszövetkezeteket meg kell szüntetni. A régi szövetkezetek kapitalista szövetkezetek voltak. Ezeknek még a szellemet is meg kell változtatni. Ezért kell az új szövetkezeti minisztériumot felállítani. Így vált szükségessé Veres Péter lemondása és Erdei Ferencnek, a szövetkezeti mozgalom káprabált burcosának miniszterre történt kinevezése. A minisztercserével kapcsolatos híreket maga Veres Péter cáfolta meg, mondván, hogy ő csak szükségből vállalta el a honvédelmi tárcát. A szövetkezeti minisztériummal igen fontos gazdasági tárcá jutott a Nemzeti Parasztpárt birtokába. A szövetkezeti rendszer kiépítése igen nehéz feladat lesz, mert a parasztság még nincs teljesen tudatában a szövetkezetek nagy jelentőségének. A kisparasztság gazdasági felemelkedésének ez az egyetlen útja. S ezen a téren nem lehet a gazdag paraszttal együtt haladni.

A nagybirtokok megszüntetése után mint új probléma merült fel az értékesítés problémája. A szövetkezeti rendszerrel ki lehet kerülni a gazdasági válságokat. Ne felejtjük el, hogy a buza világpiacon ára 40 forint, továbbá, hogy Amerikában és a Szovjetunióban négyszerre kevesebb a termelési költség, mert ott már gépesítették a mezőgazdaságot. Nekünk is csökkenteni kell a termelési költségeket, mert csak így tudjuk megállni helyünket a világversenyben.

Csehszlovákiában a kanadai búzát olcsóbban vették, mint a magyar búzát. Racionálisan csak a szövetkezeti úton lehet termelni. Szükséges azonban a terjesztés is. Az országos értekezlet megtárgyalta a párt követendő munkáját. A határozatok közül két-három szempontot emel csak ki. Szervezetesebb, egészségesebb pártunkra van szükség.

A politikai és gazdasági események igazolták a párt eddigi munkáját. Már 1939-ben szükségesnek tartottuk a munkás-paraszti szövetséget. Meg kell erősíteni a megyei pártszervezeteket. Központi pártiskolát állítanak fel egyelőre 30 résztvevővel. A Szabad Szó, a párt hivatalos lapja érdekében intenzív propagandát kell kifejteni, ugyancsak a Sárló kiadványai érdekében is.

Mivel most összelelt megindultak a tárgyalások a Függetlenségi Front érdekében, ezzel kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy megszűnnek az egyes pártok. Ez mesebeszéd. A NPP szervezeteire a jövőben döntő szerep jut.

A nagy tetszéssel fogadott politikai és gazdasági beszámoló után

Márton András

központi szervező titkár ismertette az országos pártvezetőség szeptember 14-iki gyűlésén hozott határozatokat. Ezek hét pontban foglalhatók össze.

1. Legelső és legfontosabb feladata a pártnak, hogy a hatodik országos pártgyűlés szellemében fokozott gondot fordítsanak azokat a politikai elveket, amelyek népi demokráciánk fejlődésének és benne a parasztságunk felemelkedésének alapjai.

2. Elveink tisztasága és a dolgozó parasztság világos öntudata érdekében fel kell vennünk a harcot minden hamis politikai eszmével szemben, amely félrevezető és megfélemlítő a dolgozó parasztságot.

3. Sürgető politikai és szervezeti

feladatunknak tartjuk, hogy a párt teljes erejével kivégezzék a népi államhatalom fejlesztésének és a demokrácia népi szervezeteinek munkájából. A Függetlenségi Front újjászervezését mint a dolgozó nép minden haladó és demokratikus erőinek szövetségét szükségesnek tartjuk.

4. A népi demokrácia gazdaságpolitikája széles lehetőségeket nyit meg a parasztság gazdasági fejlődése előtt. Feladatunknak tartjuk, hogy ezt a gazdaságpolitikát a paraszti gazdálkodás minden területén teljes mértékben érvényesítsük. Fontosnak tartjuk a termelői gazdaságok fejlesztését, ugyancsak a szövetkezeti mozgalom kiépítését.

5. Népi demokráciánk gazdaságpolitikája lehetővé teszi a parasztság mindennapi gondjainak könnyítését és bajainak orvoslását. Feladatunk, hogy a régi mezőgazdasági érdekvédelmi szervek agrárdemagógiáját leplezzük és éljünk azokkal a lehetőségekkel, amelyek a népi demokrácia gazdaságpolitikája teremti meg.

6. Szükségesnek tartjuk a dolgozó parasztság politikai öntudatának fejlesztését, ezért állandó központi pártiskolát állítunk fel, a párt lapjait

és a párt könyvtárakat szövetkezeti megerősítjük.

7. Politikai elveink következetes érvényesítése a pártunk szervezeti erősítése és fejlesztése érdekében növelni kell az országos központ és a megyei vezetőségek kapcsolatát és munkaképességét. Pártszervezeteink vezetésében döntően érvényesülni kell a dolgozó parasztság érdekeinek és akaratának.

Ezt a hét pontot a vármegyei pártbizottság egyhangú lelkesséssel vette tudomásul és elhatározta, hogy azok megvalósítását teljes erejével támogatja.

Kurián Sándor jelentése

Kurián Sándor vármegyei titkár a megyei szervezetben néhány hibára mutatott rá. A Földműves Szövetkezetben csak 20 százalek a parasztpárti, a FEKOSZ-ban 15 százalék, az UFOSZ-ban 20 százalék. A megyében körülbelül 20 000 az NPP tagok száma, viszont a „Szabad Szó”-nak csak 130 előfizetője van.

Végül Öze István vármegyei helyettes titkár a megyei bizottság határozatát terjesztette elő, amelyet a gyűlés egyhangúlag elfogadott.

Hadigondozott nap Békésen

A Magyar Hadigondozott Szövetség békési csoportja folyó hó 3-án, vasárnap kulturnapot tart Békésen.

A békési hadigondozottak ez alkalomból kéreményesen fordultak Békés társadalomhoz. Kérésük az, hogy a társadalom ne feledkezzen meg sem azokról, akik a világháborúkban egészségüket, testi épségüket veszítették el és most csökkent munkaképességgel, vagy sokszor teljesen munkaképtelenül küzdenek a mindennapi kenyérért, sem azok hozzátartozóiról, akik életüket veszítették. Hosszu közöny után több megértést és támogatást érdemelnek és kérnek a társadalomtól, kormányzatunk segítségével a nélkülözhetetlen a társadalomé.

Most, midőn az egész vármegyében megmozdulnak a hadigondozottak csoportjai és urnákat állítanak fel az utcákon, kérjük a jólelkű embereket, adakozzanak a hadigondozottak javára.

Békés község társadalmi egyesületei kivétel nélkül magukévá tették a hadigondozottak ügyét. Készséggel vállalták az urnákvaló gyűjtést s most már Békés polgárainak a gyűjtés sikere.

A Magyar Ifjúság Népi Szövetsége (MINSz) békési csoportjának rétegszervei, a helyi Diákszövetségek, (MDNSz), az iskolák Utatói és tanulói és a SZIT is megmozdultak és a volt Népkörben a délután 4-6 óráig rendezendő, belépődíj nélküli kulturdelután műsorát teljes egészében ok adják, ezzel is bizonyítva, hogy az ifjúság a legmaradéktalanabb képviselője a haladásnak.

A délutáni kulturdelutás keretében búcsúztatja a helyi MINSz azokat a békési ifjakat, akik nem-sokára a Kossuth Akadémiára mennek. Két hete zajlott Békésen a „honvédnap”. Ezen az ünnepélyen az ünnepi beszédet éppen egy Kossuth akadémista tartotta. Azt mondta, hogy a demokratikus hadseregnek az a feladata, hogy a magyar nép alkotó munkáját megvédje úgy az esetleges külső, mint

a belső ellenség ellen. Ma a leendő tisztokat a nép fiaiból, a parasztok, munkások, haladó értelmiség legkiválóbb ifjaiból képezzük ki. Új szellem, demokratikus szellem váltotta fel a régit, az új demokratikus tisztokat a záloga annak, hogy új hadseregünk nem a burzsoázia céljait fogja szolgálni, hanem a nép hadserege lesz. Ezeket az ifjakat, akik ennek a célnak szentelik életüket és hivatásul választják a katonai életet, ünnepléssel és búcsúztatják az ifjuság.

A hadigondozott nap műsorát az alábbiakban ismertetjük:

A szokott időben istentisztelet az összes felekezetek templomaiban.

10 óra 30 perckor ünnepély a Hősök szobránál.

1. Himnusz. Játssza a Munkászenekar.

2. Szavaltat.

3. Ünnepi beszéd. Tartja Nyiri András hadirokkant.

4. Gyászinduló. Játssza a Munkászenekar.

5. A Hősök szobrának megkoszorúzása Békés társadalma nevében.

6. Szózat. Játssza a Munkászenekar.

Háromnegyedtizenkettőkor

terzene a Bérház előtt.

..

Kérjük Békés társadalmát, tegye magáévá a hadigondozottak helyi megmozdulását és anyagi támogatásukon kívül úgy a Hősök szobránál délelőtt 10 óra 30 perckor tartandó ünnepélyen, mint a délután 4-6 óráig a volt Népkörben tartandó belépődíj nélküli kulturdelutáson minél nagyobb számban sziveskedjenek megjelenni.

Sz á r a z

kőrís, tölgy, bükk, gyertyán deszkák

és **pallók** megérkeztek és kaphatók **Náfrádi fakereskedés** Békéscsaba **Bartók Béla u. 65.**

A SZIT előadása

Folyó hó 28-án a SZIT kulturcsoportja a Hunyadi téri iskolában táboriztet rendezett. Fodré Lajos elnök megnyitott beszédében kiemelte az ilyen táboriztet nagy jelentőségét. Zelenyánszki János szavazata, villámtréfák, énekszámok és monológok tették az előadást változatosá. Tóvisháti András Ságvári Endre életét és tevékenységét ismertette.

A táboriztet körül mintegy 400 főnyi közönség foglalt helyet, amely többször zajos tapsal juttatta kifejezésre elismerését.

Centenárium kiállítás Békéscsabán

Nem hiába vitte minden kiállító anyagának színe-javát, de szép is volt a kiállítás. Úgy az ipari, mint a gazdasági, kertészeti, művészeti, bélyegkiállítás nagyszerű volt és volt valami, ami még ezidig nem szerepelt. Már messziről felhívta a látogatók figyelmét színes, nagy plaktaival az eszperantó kiállítás. Egy kisebb terem zsúfolásig meg volt töltve. Felmentek, ifjak mind nagy érdeklődéssel látogattak és meggyőződtek arról a szebbnél szebb képek, prospektusok után, hogy tényleg az egész világon el van terjedve. Irodalma is nagyon gazdag. Láttuk azok fényképeit, kik eszperantó után kötöttek házasságot. A legfeltűnőbb volt és irigylés tárgyát képezte egy békési eszperantistának levélboríték gyűjteménye: amerikai nevezetes évfordulók alkalmára készült képes borítékok, emlékbélyeggel és alkalmi bélyegzővel ellátva.

A nagyobbik teremben is gondosan elrendezett szép gyűjtemények voltak. Mint propagandafilmeket, ott mutattak be ingyen a különböző szervezetek táncait. Természetesen rengeteg látogatója volt. Beszéltek arról, hogy kisebb szabású kiállítást Békésen is rendeznek. Kíváncsiak vagyunk sikerül-e?

A békési állatvásár forgalma

A pénteken és szombaton megtartott állatvásárra igen nagy volt a felhajtás. De csak a szarvasmarhánál mondható az eredmény kielőgítőnek, míg a sertés és lóvásárnál a forgalom gyenge volt.

Felhajtottak körülbelül 2500 db. szarvasmarhát, elkelt 840 db. A sertéseknél a felhajtás 320 db. volt, gazdátcsereért 145 db. Felhajtottak 60 db. juhot, ebből elkelt 28 db. A lóvásárra felhajtottak 1000 darabot, ebből elkelt 303 darab.

Rendőrségi hírek

A békési országos vásár alkalmával a vásár területéről ismeretlen körülmények között eltűnt 2 db. tehén. Az egyik körülbelül 5 éves verestarka, a másik verestarka üsző. Felkéri a rendőrség azokat a személyeket, akik a tehén eltűnésével kapcsolatban felvilágosítással tudnak szolgálni, jelentkezzenek a békési rendőrség bünygyei osztályán.

Találtak szeptember 19-én egy női karórát borszikkal. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen.

Gabonacsávazás szükségességéről

A gabonabetegségek közül az üszögtelek okozzák a legnagyobb kárt. Az üszög pusztítása — különösen az elmúlt gazdasági évben — igen szembetűnő volt egyes vidékeken. Üszögös búzából 1 holdon alig 300—400 kg búzát, míg olyan termelőnél, aki helyesen csávázta vetőmagbuzáját 600—800 kg búzát arattak.

Csávazás célja, hogy a vetőmag felületére tapadt különféle gombabetegségeket okozó csírákat megölje és így betegségeket okozó csíráktól mentes vetőmagbuza tisztán kerüljön elvetésre.

A buza csávázását a földművelésügyi miniszter is rendelkezései irja elő. Minden termelőnek elsősorban fontos érdeke az, hogy megismerje a hivatalos előírásnak megfelelő rendes csávázást és az, hogy megfelelő anyaggal végezze el búzájának csávázását, mielőtt a buza a földre kerül.

Felhívja minden termelőt a Földművelésügyi miniszter is, hogy terményosztályánál igen olcsó árban elsősorban — lehetőleg helyi anyagból — gabonacsávázószer kapható.

A népi demokrácia célja az élet-színvonal emelése. Minden termelő ezen cél eléréséhez hozzájárul, ha vetőmagbuzáját az előírásnak megfelelően gondosan csávázva elvetés előtt és műtrágyát használ.

Ugyancsak felhívja a termelők figyelmét, hogy többtermelés eléréséhez használjon műtrágyát, szuperfoszfátot és pécitót, Műtrágya szintén a szövetkezet terményosztályánál kapható. Békésen, Kossuth-utca 30. szám alatti raktárában.

Békési Földművelésügyi miniszter

Őszi apaállatvizsgálat

Az őszi apaállatvizsgálatok a következők sorrendben lesznek:

Október 4 én 8 órától fél 9 óráig Diteren a Csurka kocsmánál, fél 10 órától fél 11 óráig a Békés-Erdői iskolánál.

Október hó 7-én 8 órától 9 óráig Békés-Földváron, 10 órától 11 óráig a kamuti községhez, 12 órától 1 óráig a pecei iskolánál.

Október hó 18-án 10 órától 12 óráig Békésen a Bikaakolnál.

A tenyészigazolvány díja bikáknál 30 Ft, kanoknál 12 Ft.

Termelői szerződéssel

nemesített őszi árpát

Vetőmagot cserébe vagy készpénzért kaphatsz a

Földművelés- szövetkezetnél

Műtrágyát, olcsóbb szántást, magasabb árat biztosít a Szövetkezet

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Mindazoknak a rokonoknak, jó ismerősöknek, tanítóknak, tanuló-társainak, akik drága jó fiunk, unokánk, testvérem

Durkó Ferike

emlékszem megjelentek, koporsójára koszorút és virágcsokrot helyeztek és részvételükkel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Közel négyszázezer forintot szavazott meg a képviselő- testület különféle beruházásokra

Békés község képviselőtestülete szeptember 30-án Papp Károly bíró előnöklété alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatán harmincnégy pont szerepelt. A kamutkertiek lakosok kérelmét állatorvosi, illetőleg OTI orvosi beosztás tárgyában úgy intézte el, hogy a gyulai felettes hatóság az új állásokat úgy töltsse be, hogy azok felváltva hetenként orvosi tanácsadó napokat tartanak.

Szegény iskolás gyermekek étkeztetésére 5000 forintot, dolgozók üdültetésére, szegény gyermekek felruházására és a szövetkezetek támogatására 1000—1000 forintot szavaztak meg. A községet terhelő hozzájárulásokra, vagyis tanügyi és egészségügyi célokra 178.000 forintot, a Szabadművelődési Tanács támogatására 5000 forintot szavazott meg a képviselőtestület. A kamutkertiek kirendeltségének külterü-

leti pótlék címen 3500 forintot állított be a költségvetésbe.

Régóta érzett szükségét pótol a községhez a kibővítése. Erre a célra 68.000 Ft, 2000 méter hosszú betonpálya elkészítésére 32.000 Ft-t szavaztak meg. A gyepmesteri telep rendezésére 17.000 forintot, a bérház kijavítására 53.000 forintot szavazott meg a képviselőtestület. A szegedi révkapitányság utasítására új ruhahajóra 8000 forintot állított be a költségvetésbe. A Dübögi épületnek és a menház kijavítására 54.000 forintot állított be a költségvetésbe. A mentelep javítási munkálataira 15.000 forintot szavazott meg a képviselőtestület.

A pénzügyi bizottság javaslatai általában minden vita nélkül kerültek előadásra, egyedül a kisebítő végrehajtók alkalmazására vonatkozó javaslat fölött fejlődött ki egy kis párás vita.

Homoktanya — boldogtanya lett

Darvas miniszter új házakat avatott Szabolcs megyében

Országsszerte nagy lendülettel folyik az új, egészséges és korszerű parasztházak építése. Szabolcs megyében, amely a feudális Magyarország földesurainak legjobb fészke volt, több mint 300 új ház épül a felszabadult szegényparasztság részére. Vasárnap Homoktanyán és Ófehértón sereglettek össze a környék parasztságának száza, hogy meghallgassák Darvas József építés-és közmunkaügyi miniszter házavató beszédét és így tanui legyenek az ünnepi pillanatnak, amikor Homoktanyából boldogtanya lesz. A minisztert Simor Dénes, az Országos Házépítő Szövetkezet miniszteri biztosa, Somogyi Miklós, a MEMOSZ elnöke kísérte el a házavatóra.

Homoktanyán 52 volt gazdasági cseléd kapott földet s most az 52 újgazda házat is kapott, 35 már el is készült. Ezeket adta át most Darvas miniszter a tulajdonosoknak.

Menetelünk az egészséges, kulturális falvak felé, — mondotta Darvas József miniszter házavató nagy beszédében. — Jelenleg az ország 170 községében épünek az új házak s az idei 4000 parasztházat jövőre már meg tudjuk duplázni. Nem telik bele 10 esztendő és megváltozik a magyar falvak képe.

A parasztság szerepéről és a szocializmus elé haladó népi demokráciában a parasztság fel-emelkedésének lehetőségeiről szólva a következőket mondotta:

— Saját fejével gondolkodni tudó, saját lábán járn tudó paraszto-akat akarunk látni egészséges otthonokban. Vannak még erők, rétegek: a kuláknagygazdák rétegei, akik szeretnék visszatorogni a régi időköt. Most a kulákok kezdik hirdetni a parasztegyesület, pedig régen a Horthy-rendszer kiszolgálóiként eszükbe sem jutott, hogy a lenérett parasztsággal barátkozzanak.

A továbbiakban arról beszélt a miniszter, hogy a falvak kapitalistái: a nagygazdák ép olyan veszedelmet jelentenek a szegényparasztság-
nak, mint a multban a földesurak. A parasztegyesület hangoztatása csak téveszme, aminek a segítségével a nagygazdák kizsákmányolhatják a szegényparasztságot.

— Nincs paraszti harmadik ut, — hangsúlyozta Darvas miniszter, — nincs külön ut a parasztság részére, csupán egy: felbonthatatlan szövet-ségbe miközöttük együtt a dolgozó parasztság az ipari munkássággal a szocializmus építésében.

A miniszter Ófehértón 25 elkészült parasztház kulcsait adta át a tulajdonosoknak és szép ünnepség keretében avatta fel a falu hatalmas kulturaházát, ahol állandó mozihelyiséget is rendeztek be és azt a „házépítő” miniszterrel: „Darvas-mozgónak” nevezték el.

Bölcsőtől a koporsóig

Születtek: Mészáros János—Duzs Mária leánya Mária, Ilégely Sándor—Csató Erzsébetnek fia Ferenc, Szabó Sándor—Ruzsa Ráchelnak fia Sándor, Somlyai Mihály—Valach Piroskának fia Gábor, Varga János—Gábor Eszternek fia Sándor, P. Szabó Gergely—Aponyi Sárának fia Imre, Nagy Gábor—Gyaraki Juliának fia Gábor, Szöcs Antal—Zellei Mária leánya Anna, Szabó Gábor—Bakucz Mária leánya Mária, Püski Mihály—Pándi Margitnak fia Mihály.

Házasságot kötöttek: Köpfe Ferenc Hőgye Annával, Kruzios Gábor Roósz Magdával, Bóczén Jenő Baji Erzsébettel, Rác András V. Balogh Zsuzsannával, Pataki István Gyarmati Erzsébettel.

Meghaltak: Mészáros Mátyás 73 éves, Elek Gábor 56 éves, Durkó Ferenc 10 éves, Zsilák János 79 éves, Baji László 80 éves, Balázs Gergelyné Bányai Eszter 53 éves.

„Barátság” Mozgó

Szombaton 7 és 9 órákor
Vasárnap 2, 4, 6 és 8 órákor
Hétfőn 6 és 8 órákor

Sivatagi 13-ak

Hősiesség, igazalom, drámai alkotás

Szerdán és csütörtökön 6 és 8 órákor

Bamar egy gyereket

Vígjáték

Nagy kacagó művészt

Szeptember 25-én, szombaton este zsufolóság megtelt padosrok előtt szerepeltek színészeink. A terem azért telt meg teljesen, mert a közönség tudta, hogy a jövedelem egy része jótékony célra megy. S akik eljöttek, nem is csalódtak. Annyit kacagtak, amennyit akartak.

Bakos Tamás szellemes konferálása hirdalta át az egyes számokat. Korányi Dénes igen ügyesen mutatta be, hogy milyen a jó és rossz közönség. Ezután Boross János és Eötvös Erzi vidám jelenete következett. Kiváló szubrettünk és derék komikusunk méltán megérdemelték a közönség zajos tapsait. Nagy derűtséget keltett az a jelenet is, amelyben Bakos Tamás és Kiss Tibor alakították a sikert panaszost és a türelmes hivatalnokot. Papp Lujza a Cigánybaróbból énekelte néhány közismert áriát. A színészfelvételi vizsga, amelyben Bakos Arany János:

„Családi kör”-ét adta elő különböző felfogásban, szintén nagy sikert aratott. A Cigánybaróbból és Denevér-ből énekelte néhány szép részletet Lukács Rózi és szereplésével bebizonyította, hogy mint koloratur énekesnő is derekasan megállja a helyét. Boross Jánosnak az a jelenete, amelyben bemutatja, hogy egy szobrász hogyan mintázta meg a szobrot, éppen úgy nagy sikert aratott, mint Lukács Rózi és Korányi Dénes duettje a Szibillból. A „Csal a feleség” című vidám jelenet egy orvosi jelenetben játszódik le; a páciens nem tudja, mi a baja és mégis azt óhajtja, hogy az orvos vizsgálja meg és állapítsa meg betegségeit. Nagy derűtséget keltett Korányi és Boross együttes szavalása, amikor is az egyik művész mondta a verset, a másik pedig gesztikulált hozzá. Vértess Nelly két szavát adott elő nagy művészettel. Zajos sikert aratott a telefonjelenet is, ahol téves kapcsolás folytán a férj, feleség és a háziarát beszélgetnek egymással. Boross, Tarnóczy és Barkóczy Eta arattak ebben a jelenetben méltán megérdemelt tapsot. Kiss Tibor a „Rózsalevél” című műdalt adta elő. Nagy tetszést aratott Boross János azon száma, amelyben egyes közismert művészek és színészek paródiáját mutatta be. A kabaré utolsó száma az „Öt róza” című vidám jelenet volt, amely után megkezdődött a táncmulás, amely a hajnali órákig tartott a legjobb hangulatban.

„Békés” Mozgó

Szombaton és hétfőn 6 és 8 órákor,
vasárnap 2, 4, 6 és 8 órákor

Gázláng

A világ egyik legszebb filmje
SCHARLES BOYER és INGRICH BERGMAN csodálatos szép drámai alakítása

Kedden félhelyarátkai

Szívárvány

Kiváló film

FIGYELEM! Előadásainkat este szombaton, hétfőn és kedden 6 és 8, vasárnap 2, 4, 6 és 8 órákor tartjuk.

Ma, szombaton este az
Ujvilág-vendéglőben
Rántott harcsa
Halászlé

HIREK

— **Református istentiszteletek.** A templomban délelőtt 9 órakor prédikál Bálogh Máttyás. Délután 7 órakor Gönczy Sándor. — Külső területen prédikálnak: Rosszardón és Diteren Nagy Lajos Békés Földváron és Pecén Vágó István. Borosgyánban és Törökszigeten Egereai László. Tarboson dr. Szabó Lajos. Kamutkertben és Gyurban Boros János.

— **A Népi Sport Bizottság hírei.** Hétfőn a sportpálya bekerítése megindult. Rohamunkások reggel 7 órakor jelentkeznek a sporttelepen. — A Népi Sport Bizottság október 7-én, csütörtökön este 7 órakor a ligeti klubházban gyűlést tart, melyre a NSB tagokat az elnökség ezennel meghívja. — Kéri a Békési Népi Sport Bizottság azokat, akiknél még gyűjtőív van, hogy azt október 3-ig az elnöknel elszámolják, illetve leadni sziveskedjenek.

— **Helyesbítés.** Lapunk múlt számában a képviselőtestületi gyűlésről szóló tudósításunkba hiba csúszott be. A Népi Sport Bizottság testnevelésre kért 25.000 forintot előirányzatot és ezt a képviselőtestület — tekintettel a testnevelés nagy fontosságára — meg is szavazta.

— **Kérjük a Kossuth Akadémiára** menő békési ifjakat, sziveskedjenek azonnal jelentkezni vagy a MDP pártbizottságban, vagy a Csabai-ut 30. sz. alatt. **MINSZ Vezetőség.**

— **Tanári hírek.** Gimnáziumi magánoktatás és korrepetálás, német, francia, angol nyelvtanítás, gép és gyorsírás tanítás, tanyaiaknak meleg tanulószoba, 1500 kötetes könyvtár az ifjúság és felnőttek részére ipar-egységgyel rendelkező volt székessővárosi gimnáziumi tanárnőnk Dr. Szomias Erzsébet II., Rákóczi-ut 20. Fogad délutánokint 2—6-ig.

— **A dítéri EPOSz** október 10-én műsorral egybekötött szüreti mulatságot rendez, melyre szeretettel vár mindenkit a **Rendezőség.**

— **Háromhónapos önkéntes-ápolónőképző tanfolyam.** A Magyar Vöröskereszt háromhónapos önkéntes-ápolónőképző tanfolyamot indít 1948. október 15-én Budapesten Munkácsi Mihály u. 17. szám kollégiumi épületében. A képzés kollégiumi bentlakáshoz kötött, teljes napi elfoglaltsággal jár. A tanfolyam hallgatói délelőtt gyakorlati ismeretek elsajátítására kórházi munkára lesznek beosztva, délután elméleti kiképzés folyik. A tanfolyam hallgatóinak egy része (akik erre alkalmasak) vidéki házbetege-ápolási és első segélynyújtási tanfolyam oktatóiként lesznek felhasználva. A tanfolyamra 18—30 éves korig paraszt- és munkásszarmazású nők jelentkezhetnek. Részletes életrajz, utolsó iskolai bizonyítvány és születési bizonyítvánnyal ellátott kérvényeket a Bérház 6. sz. irodájába október hó 7-ig lehet beadni. A felvételi vizsgára behívottak vasúti költségeit a Magyar Vöröskereszt viseli.

Malom-malombérbeadás!

A Malomipari Igazgatóság (Budapest, VII., Somogyi Béla ut 3/a.) a Mezőberény községben lévő állami központi hasznosítás alá vett BACSÓ-malom hasznosítására nyilvános pályázatot hirdet. A pályázat benyújtásának határideje 1948. október hó 12. A pályázat részletes feltételei Mezőberény községi előljárásánál, vagy pedig a fentírt Malomipari Igazgatóságnál szerezhetők be.

— **A jövő héten a Kovács-patika tart éjjeli szolgálatot.**

— **Halálosvégi magzatelhajtás.** Nyírák Ferencné 37 éves Bémegyer-fáspusztai lakost 23-án életveszélyes állapotban szállították be a békéscsabai kórházba. Az orvosi vizsgálat alapján kiderült, hogy súlyos vérmérgezése van, melyet valószínűleg erőszakos magzatelhajtásból kapott. Nyírákné a múlt szombaton délelőtt már annyira rosszul volt, hogy kihallgatni nem tudták és még a szombati nap folyamán meghalt. Az orvosi vizsgálat eredményének megerősítésére elrendelték a boncolást.

— **Értesítem a n. é. közönséget,** hogy italmérő üzletemet III. kerület Berényi-ut 36. sz. alatt (volt Mihalik kocsmá) megnyitottam. Kérem a t. közönség szives pártfogását. **Szilágyi Imre.**

— **Gazdák figyelmébe.** Felhívja a Népi Bizottság és a községi előjáróság a gazdák figyelmét, hogy a mezőgazdasági termelési őszi munkaversenyben minél nagyobb számban vegyenek részt. A verseny kiterjed az őszi szántás-vetési munkára. A versenyben a legtöbb és legjobb munkát végző gazdák értékes díjra tehetnek szert. Jelentkezni lehet a községi Mezőgazdasági Termelési Versenyirodán a közsépháza 31. sz. irodájában.

— **Hirdetmény.** Felhívja az előjáróság mindazon adózókat, akik adóügyben idézést kaptak, hogy saját érdekükben jelentkezzenek a községháza 17. számú irodájában, mert meg nem jelenők ellen az előjáróság soron kívül külön végrehajtási intézkedéseket fogantatott.

— **„Dolgozók az iskoláért”** mozgalom javára a baptista egyház 150 forintot adományozott.

— **Vízbe fulladt lovak.** Nagy Imre IX. kerületi lakos rőzsét szállított szeptember 30-án. A lovak a fűcsomóktól megijedtek, beleszaladtak a Körösbe és befulladtak, mert a kocsis rőzse rájuk zuhant.

— **Használt arany és ezüsttárgyakat, régpénzeket a legmagasabb áron vesznek.** Ravasz órásmester.

— **Leesett a kerékpárról.** Özv. Nagy Istvánné békési lakos pénteken délelőtt miközben kikapartatott a békéscsabai Centenárius Város területéről, leesett kerékpárjáról és súlyos zúzódásokat szenvedett a térdén. Kórházba szállították.

Színház

Immár harmadik hete, hogy a Vértesszintársulat előadásai a két mozival együtt szolgálják községünk lakosainak szórakoztatását.

Az elmúlt héten „Egy bolond 100 at csinál”, „Csókos asszony”, „Tombol az erény”, „Dankó Pista”, „Rigó Jancsi”, „Tavaszi mámor” operettek kerültek előadásra és felújították a „Mélyek a gyökerek” c. társadalmi drámát hasonló nagy sikerrel, mint az első előadásnál.

Az operettek természetesen szintén megtalálják a maguk hálás nézőközönségét. Az izlésről felesleges vitatkozni. Vannak, akik csak szórakozni mennek a színházba, viszont vannak olyanok, akik művészi eleményt és lelki elmélyülést várnak a színművésztől.

Heti műsor:

Szombaton és vasárnap: Cigány-szerelme. Nygyoperett.
Vasárnap délután: Csak egy aszszony van a világon. Operett.

SPORT

Kerékpárverseny

Az EPOSz—BMSE nagy kerékpárversenyt rendez Békés és Gyula között a sporttelepen vasárnap délután fél 4 órai kezdettel. Nyolcféle szám szerepel.

1. Túrágéppel.
2. Lassugéppel (srpagép, idősek.)
3. Ifjúsági túra.
4. Kölyök-verseny 14—16 évesig.
5. Ifjúsági verseny 20 évig.
6. Akadályverseny.
7. Időzesei verseny.
8. Motorvezetés verseny.

LABDARUGÁS

BMSE—Gyulai SE 3—1, 2—1
NB III., Bajnoki, Gyula

Váratlan, de megérdemelt biztos győzelmet aratott a BMSE Gyulan. Félve engedték el a csapatot és az előzményeket figyelembe véve, több gólos vereséget vártunk. Azonban a békési fiúk Széles vezérletével megmutatták, hogy még tartalékosan is, de lelkesedéssel, vidéken is sikert lehet elérni.

Gyulai támadásokkal indult a mérkőzés és a vezetést is a gyulaiak szereztek meg, azonban a gól nem tőrtte le a csapatot, hanem még nagyobb lelkesedéssel játsza. Széles mesterhármasával biztosította a győzelmet.

A mérkőzés előzményével kapcsolatosan néhány szóban foglalkozni kell azokkal a játékosokkal, akik az utolsó pillanatban hagyták cserében a csapatot. Elítélendő, hogy még mindig vannak olyan játékosok, akik könnyelműen veszik a játékokat és okkal, vagy ok nélkül az indulás előtt mondják le a mérkőzést, nem törődve a csapat szereplésével. De a gyulai győzelem is bebizonyította, hogy kisebb képességű, de lelkes játékosokkal is lehet mérkőzést nyerni és a „krekkek” bár hiányoznak, de nem pótolhatatlanok.

Vizont dícséretet érdemel az a két játékos — Viragos és Barabás —, akik súlyos sérülésekkel is becsületesen végigharcolták a mérkőzést és bar mérkőzés után kórházba kellett szállítani, még sem hagyták cserében társaikat.

II. o. BMSE II.—Kétegyháza 2—1, 0—1

Szerencsés góllal tudta csak megszerezni az egyik pontot a BMSE.

Mezőberény—BMSE 3—0, 1—0
Ifjúsági bajnoki

KOSÁRLABDA

B. MÁV SE—Schell 29—17

Női NB II. bajnoki Budapest.

Szép győzelmet arattak a békési leányok első bajnoki mérkőzésükön. A csapat egységes, jó szelleme most is megmutatkozott. Éjszakai utat faradtan álltak ki a pihent pestiekkel szemben. Az új szabályok zavartak eleinte a békésieket, de a végén, ha Andréknak — ki sokszor elment ellenfele mellett — szerencsések lettek volna a dobásai, akár husz ponttal is többet szerezhetek volna. Jó volt az egész csapat és Oroszt számításba vették a válogatásnál.

Góldobók: Orosz 16, Andrékó 7, Baji 2, Keeskés 2, Tóth 2.

Vasárnap a KMTK-hoz megy a csapat. Bár a csapat játékgórát fel-függesztette a Szövetség, bízunk abban, hogy vasárnapra a játékjogot visszakapják, így egy újabb győzelemmel jönnek haza a békési leányok s kiartó munkával küzdenek tovább az NB I.-be jutásért.

Zománc-, lakk-olajfesték mindendéle porfesték, kátrány és karbólium a legolcsóbban kaphatók Nyeste vas- és festéküzletében.

Apróhirdetések

A Békési Fűszerkereskedők Szakosztálya értesíti mindazon vásárlókat, akiknek kereskedőknél levágtott, de ki nem váltott okorjegyük van, hogy ezen okormennyiséget f. hó 7-éig feltétlenül váltassák ki, nehogy egy esetleges újabb rendelkezés következtében a jegyek érvényüket veszítsék. **Fűszer Szakosztály.**

Földművelésügyi miniszter, rizstelepek elszámolását, könyveinek rendbehozását, mérlegkésztést gyorsan és szakszerűen végzi mérlegképes könyvelő Békés, Petőfi-utca 38. **41**

Cserépkályha tisztítását, átrakását, takaréktűzhelyek samotizását, átalakítását jutányosan szakszerűen vállalom. **IV., Csikos-utca 7.**

Ügyes fiu tanulónak felvétetik Nyeste vaskereskedőnél.

Keresek búgatásra tiszta yorksiri, vagy bergsiri 3 éves kanta. **Tízoltóság.**

Villanyegők és villanszerelési anyagok Nyeste vaskereskedőnél.

Tokai Ferencnek Katona-utca 1. szám alatt sima, gyökeres szálló-vesszője van eladó. **41**

„Csepel 100-as” motorkerékpár mar 12 havi 250 Ft részletre is kapható Nyeste vaskereskedőnél.

ASZTALOS munkákat olcsón és gyorsan készít, javításokat is vállal **Bereczki Sándor** asztalosmester Rákóczi-utca 18. Kész ajtó és ablak kapható.

Ladányi Györgynek (Csozváry) Tancos Mihály-utca 21. szám alatt egy teljesen felszerelt Csonka-féle 5 lóerős öntöz motorja eladó. **Bövebbei Muesi Sándornál II., Hőzsv-utca 5. szám.**

2 darab nagyobb méretű vaskályha eladó Kossuth-utca 21.

Egy gyalupad jó állapotban eladó **V., Cseresznye-utca 12. sz. alatt.**

Textillülethez tőkével vagy áruval társat keresek. **Cím a kiadóban.**

Eladó egy csillár, egy mángorló és egy teknő Kossuth-utca 28. szám alatt.

Özv. Kovács Endréné nagyhid melletti tanyájában hűre-szóna eladó. **Bövebbei Kispince-utca 28.**

Egy billiárd-asztal eladó az Ács-vendéglőben.

Eladó egy komplett keményfa náloszoba butor **V., Lilla-utca 10.**

Eladó Lanc-utca 54. sz. alatt egy mély gyermekkösi.

Majdnem új „Premier” irógép fekete-piros színnyomattal jutányosan eladó, vagy barmiert is elcserelehető. **Cím a kiadóban.**

Hidvégi Gergelynek Hidasáton hereszénája van eladó. Ugyanott az 5-ik héréjában eladó. **Bövebbei III., Vadász-utca 6.**

Bövebrosban bekerített **HÁZTELEK** kedvező részletfizetésre is jutányosan árban eladó. **Bövebbei a tulajdonosnál I., Gát-utca 18.**

Eladó egy jókarban lévő szövőszék **I., Szamos-utca 13. szám alatt.**

BÉKÉS

A Nemzeti Parasztpárt kétszemeségy lapja.

Megjelenik minden vasárnap. Felolós szerkesztő: Püski Sándor dr. Felelős kiadó: Hegyesi János. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Békés, dr. Püski Sándor könyvesbolt.

Előfizetés díja egy negyedévre 720 forint. Ára példányonként 60 fillér.

Telefon: 53.

Hirdetéseket felvevünk péntek d. e. 10 óráig Nyomatott a Petőfi-nyomatában, Békés